

NYT FRA DE KLEMTE OG DE GLEMTE

Nyt fra de Klemte og de Glemte er Alzheimerforeningen, Parkinsonforeningen, Pårørende i Danmark og Ældre Sagens fælles erfaringsopsamling, hvor vi deler viden om, hvordan corona-krisen påvirker vores medlemmers hverdag. Denne gang vil vi gøre opmærksom på, at vi desværre fortsat modtager henvendelser fra vores medlemmer om vilkårlige og efter vores opfattelse uretmæssige besøgsrestriktioner på plejehjem og bosteder. Derudover oplever vi, at selvom der er nedsat et klagenævn, der behandler visse klager over besøgsrestriktioner, så er klageadgangen for beboere og pårørende generelt meget utilfredsstillende.

Klager over besøgsrestriktioner

Den nye epidemilov trådte i kraft den 1. marts 2021. Dermed er det nu – efter næsten 1½ år med omfattende besøgsrestriktioner – endelig muligt at klage til Ankenævnet for Besøgsrestriktioner under Styrelsen for Patientsikkerhed.

Vi har for nyligt fået oplyst, at der dog kun kan klages til Ankenævnet for Besøgsrestriktioner, hvis der er udstedt et påbud fra Styrelsen for Patientsikkerhed:

<https://www.aeldresagen.dk/presse/viden-om-aeldre/oevrige/2021-stps-besoeogsrestriktioner-290421>

Plejehjemsbeboere og deres pårørende oplever, at selvom Styrelsen for Patientsikkerhed ikke har udstedt et påbud, fastholder den enkelte leder eller kommune forskellige besøgsrestriktioner. Fordi disse restriktioner ikke baserer sig på et påbud, kan der hverken klages til Ankenævnet for Besøgsrestriktioner eller andre klagenævne. I stedet kan der alene klages til kommunen, hvor plejecenteret er beliggende, til Ankestyrelsens tilsyn med kommuner eller eventuelt til Folketingets Ombudsmand.

Det er af flere grunde problematisk, at klageadgangen er forskellig alt efter om besøgsrestriktionerne baserer sig på påbud om besøgsrestriktioner fra Styrelsen for Patientsikkerhed, eller om de er besluttet lokalt i kommunen eller på plejecenteret.

Det forvirrer borgerne og er krænkende for retssikkerheden, at det er så svært at finde ud af, hvor man kan klage. Derudover er det problematisk, at både Ankestyrelsen og Ombudsmanden selv beslutter, om en klage giver anledning til at rejse en sag. Så selv hvis ens klage ender det rette sted, kan man ikke være sikker på, at den rent faktisk vil blive behandlet.

Endelig er det dybt bekymrende, at en klage over besøgsrestriktioner skal behandles af en kommune, som ofte selv har besluttet restriktionerne, uden mulighed for at sende klagen videre til anden myndighed.

Oplevelser af besøgsrestriktioner

I vores rådgivning og i kontakten med vores medlemmer hører vi fortsat om:

- Forskellige typer af besøgsrestriktioner – både ift. tidspunkt, besøgs længde og mødested, fx hvem der må komme på besøg og hvor mange, der må besøge på en gang
- Påbud om kun at gå ind på plejehjemmet via beboerens egen indgang

- Forbud mod at færdes på fællesarealerne.

Konkrete eksempler fra vores kontakt med de berørte:

- En hustru fortæller, at der på hendes mands plejehjem fortsat kun er adgang for besøgende to timer om formiddagen og to timer om eftermiddagen. Hvis hun kommer uden for disse tidsrum, skælder personalet hende ud.
- Pårørende på et plejehjem fortæller, at de fortsat ikke må færdes på fællesarealerne, men at personalet gerne må komme helt tæt på, også de personaler, som ikke er vaccinerede.
- En mor til barn i specialskole har nu i 16 mdr. ikke haft adgang til sit barns skole. Hun frygter, at barnet mister nærvær og tillid, fordi der ikke er mulighed for at etablere et samarbejde mellem pårørende og professionelle om barnets trivsel.
- Hustruen til mand på 63 år, der flyttede på plejehjem i maj 2020, fortæller, at der fortsat ikke er aktiviteter på plejehjemmet, og at hendes mands besøgsven stadig ikke må komme.
- En kvinde fortæller, at hun fortsat kun må komme på besøg gennem terrassedøren og ikke må færdes i fællesrum.

En klageadgang

Vi har igennem hele coronanedlukningen dokumenteret de store menneskelige omkostninger ved den vilkårlige og ukorrekte forvaltning af regler og bekendtgørelser. Lige så lettede vi var over, at den nye epidemilov gav mulighed for at få behandlet klager over besøgsrestriktioner, lige så chokerede er vi nu over at opdage, at man som borger ikke har en jordisk chance for at regne ud, hvor man kan klage, ligesom man ikke kan være sikker på, at klagen faktisk bliver behandlet, medmindre den vedrører et påbud fra Styrelsen for Patientsikkerhed.

Der er et stort behov for, at myndighederne hurtigt tager affære og opretter en klageinstans, der hurtigst muligt kan behandle alle klager om besøgsrestriktioner. Vi kan simpelthen ikke være bekendt, at beboeres og pårørendes retsstilling er så utroligt usikker.

OM NYT FRA DE KLEMTE OG DE GLEMTE

Siden coronakrisens begyndelse har vores organisationer tilsammen modtaget rigtig mange henvendelser fra personer i øget risiko for coronavirus og deres pårørende. Vi ligger derfor hver især inde med en betydelig viden om de problemstillinger og udfordringer, som optager dem i deres dagligdag – en viden, som vi har besluttet at samle sammen og dele med jer.

Formålet med erfaringsopsamlingen er at dokumentere og videreformidle, hvad der rør sig i virkelighedens verden til relevante myndigheder og organisationer. På den måde håber vi, at vores viden kan give jer indblik i, hvordan virkeligheden ser ud for svækkede personer og deres pårørende.

De tidligere udgaver af erfaringsopsamlingen kan læses her: <https://www.aeldresagen.dk/presse/viden-om-aeldre/oevrige/2020-nyt-fra-de-klemte-og-de-glemte>